

Vítarstvo Srdca

ZO ŽIVOTA NAŠICH MISIONÁROV II

V septembri 2007 sa v Lorete
stretlo s pápežom
Benediktom XVI. 500 000 mladých.

„*Mária, pomôž nám
priniesť svetú radosť.*“

Začiatky ruskej misie v Moskve

Hneď po otvorení Východu v lete 1991 išli prvé misionárky od nás do Ruska a do Arménska. J.E. Mons. Taddaeus Kondrusiewicz, ktorý bol len niekoľko týždňov predtým menovaný za prvého katolíckeho arcibiskupa Moskvy, nemal vtedy ani len vlastný byt, ale „rezidoval“ v jedinom otvorenom moskovskom katolíckom kostole, vo Sv. Ludovítovi a babyčky sa mu starali o stravu. Keď sme sa po svätej omši po prvýkrát stretli, biskup Kondrusiewicz sa zjavne potešil a dal nám v našom pôsobení úplne voľnú ruku, keďže on sám sa najprv potreboval spamätať v tomto chaose prevratu.

Nuž, nezvyčajný začiatok v každom ohľade! Pre nás, ktoré sme ešte neovládali reč, sa vlastne všetko stalo misiou: od najrozličnejších stretnutí počas každodenných ciest metrom, pri ktorých sme už len našimi bielymi šatami a misijným krížom vydávali nápadné svedectvo, až po zdanlivé maličkosti, ako napríklad hľadanie mlieka či vajíčok! Moskva vtedy ešte vôbec nebola tou top modernou 15-miliónovou metropolou, v ktorej sa dá dnes už všetko kúpiť!

Vedome sme sa každý deň nechali viesť Pannou Máriou a misijnej práce nám nechýbalo: upratovanie a starostlivosť o chorých v nemocnici; spev a modlitba s pravoslávnyimi deťmi na onkologickej klinike; svedectvo o viere medzi alkoholikmi a drogovu závislými v istom ústave, kde síce vládli staré komunistické pomery, ale zároveň neobyčajná citlivosť a prekvapivá otvorenosť pre všetko nové.

Opäťovne sme mohli aj ortodoxným bratom a sestrám drobnými službami lásky duchovne podávať ruku. Táto jednota sa prehĺbila v nasledujúcich rokoch rozsiahlou humanitárnou pomocou, ktorú sme spolu s pátrom Rolfom Philippom Schönenbergerom mohli poskytnúť pravoslávnyim veriacim v núdzi aj vďaka

mnohým humanitárnym transportom od našich dobrodincov zo Západu. Tak sme mohli pomôcť pri rekonštrukcii a výstavbe niektorých ortodoxných kláštorov, ktoré mali všade všetkého nedostatok a ktoré sú nám doteraz za pomoc vďačné, sú našimi priateľmi a v modlitbe sú s nami zjednotení.

Pekné boli aj prvé večerné modlitbové stretnutia duchovných synov a dcér známeho zabitého ortodoxného kňaza Alexandra Mena! Pozvali sme týchto opravdivých ľudí modlitby k nám na modlitbu ruženca. Bol to začiatok „ekumény lásky a služby“ a je nám to až podnes veľmi vzácné!

Určite to nebola náhoda, že práve počas dní prevratu v auguste 1991 sme boli na misii v Moskve. Tak sme mohli rozdať vojakom a dôstojníkom v tankoch na Červenom námestí stovky zázračných medailí, ktoré nikto neodmietol, vzali si ich všetci bez výnimky.

Len nedávno si s humorom spomenul arcibiskup Kondrusiewicz v ďakovnom liste nášmu spoločenstvu na tieto začiatky v Moskve, keď mu napríklad v roku 1992 náš byt celý rok slúžil ako „biskupská rezidencia a kúria“.

Moskva 1995

V roku 1993 sme otvorili našu prvú stálu misijnú stanicu v Moskve, kde sa rozvinul vyslovene všestranný apoštolát, ktorý sa v priebehu rokov dosť obmieňal. Týždenné návštevy a katechézy pre deti z ulice patrili k nášmu všednému dňu tak isto ako návštevy detí chorých na leukémiu v nemocnici, pomoc v kuchyni, v ktorej dostávali pravidelne teplú polievku starí a chudobní všetkých vierovyznaní, starostlivosť o kaplnku ustavičnej poklony a opätovné rozdávanie materiálnej pomoci najchudobnejším. Dnes pôsobia štyri sestry v našom dome Fatima v Moskve. Už sme o tom písali vo *Vítazstve Srdca* č. 50. V „misii jednotlivcov“ sme veľa na cestách k chorým, starým a biednym v meste; a tak chápeme misionárky svoj domov ako „Betánii“ pre misionárov medzi ľuďmi rôznych spoločností a vierovyznaní a aj ako duchovné centrum pre tie rodiny, ktoré aj materiálne podporujeme.

Moskva 1995

Od roku 2003 sme tak trochu aj „duchovným domovom“ pre skupinu študentov. Počas našich stretnutí sa v programe strieda hodina milosrdenstva, duchovná prednáška, modlitba ruženca, poklona a – samozrejme – aj spev a rozprávanie pri typicky ruskom čaji, v pohode pri pití čaju. 25 študentov je nadšených aj nočnou adoráciou. Mnohí z nich vyrastali v rôznych mestách Ruska a všetci teraz študujú v Moskve.

Pestrá zmiešaná skupinka – novoobrátení, ortodoxní, hľadajúci a zvedavci

majú jedno spoločné: veľký smäd po Bohu. Tu je napríklad „herec“ Sergej. Študuje na divadelnej

škole a vždy, keď môže, príde na náš „duchovný deň“. Tento sympatický mladý muž z mesta Petrozavodsk na severozápade Ruska našiel cestu do Katolíckej cirkvi celkom sám, keď ako 12-ročný stratil otca. Jeho matka ateistka svoju bolesť začala utápať v alkohole, no jej syn našiel pomoc vo viere. Sergej nám často telefonuje a hovorí: „*Viera v Boha mi pomáha znášať všetko ťažké a zostať veselým.*“ A to je pravda: On je skutočne vždy veselý!

Medzi štyridsiatimi ruskými pútnikmi, ktorí cestovali s nami v roku 2005 na 7. medzinárodný modlitbový deň Matky všetkých národov do Amsterdamu, bolo aj 20 ortodoxných veriacich a niekoľko mladých z ortodoxnej Farnosti sv. Kozmu a Damiána, ktorým sa venujú duchovní synovia Alexandra Mena. Bola s nimi aj Ilmira, študentka žurnalistiky, ktorá odvtedy chodí aj na naše študentské stretnutia. Keď ťažko ochorela

a lekári dlho nevedeli určiť jej diagnózu, postupne sa jej priatelia vytrácali. Ilmirin stav sa očividne zhoršoval a zúfalo si kládla stále tú istú otázku: „*Prečo práve ja?*“ Keď k nej potom raz prišiel na návštevu otec Alexander, duchovný syn Alexandra Mena, bola Ilmira veľmi dojatá. „*Teraz dokážem opäť veriť v Božiu lásku,*“ povedala, vyspovedala sa a prijala sv. prijímanie. Na ďalší deň sa podarilo lekárom stanoviť diagnózu: tuberkulóza. Ilmira teraz už dokázala prijať svoju chorobu. Medzičasom dokonca úplne vyzdravela, teraz je aktívnym členom ortodoxnej farnosti a každý mesiac sa teší na spoločné modlitby s nami.

P. Rolf Philipp, ktorý vždy horlil za ekumenizmus a jednotu Cirkvi, tu s predstavenou kláštora vo Vladimire, s máťuškou Antoniou a s kňazom Jakovom, dnešným sekretárom biskupa vo Vladimire.

Aj 16-ročná Polina navštevuje od roku 2005 naše modlitbové stretnutia. Spoznali sme ju v meste Vladimir, keď sme tam pomáhali usporiadať duchovné dni. O niečo neskôr bola v našom tábore pre mladých. Po jednej poklone dokázala urobiť rozhodujúci krok a zasvätiť sa Panne Márii. To bolo dôležité, pretože podľa jej zlého vzťahu k vlastnej mame aj Panna Mária jej bola celkom cudzia a vzdialená. Postupne dokázala teraz prijať Pannu Máriu za svoju matku. Polina sa začala horlivo modliť aj za svoju vlastnú mamu a teraz niekedy prichádzajú na sv.

omšu spoločne. Polina sa nebojí žiadnej námahy! Päť hodín cestuje autobusom zo svojho mesta Gus-Chrustalnyj, vzdialeného 350 km východne od Moskvy, aby na našich stretnutiach načerpala nové sily, aby dokázala zostať verná svojej viere v neveriacom okolí.

Nuž, každý v skupine má svoj vlastný príbeh! Dve rodné sestry Lena a Marina z mesta Nálčik na Kaukaze sa napr. k Cirkvi dostali cez hudbu. Obidve skončili hudobnú školu, a keď ich jedna priateľka v decembri roku 2002 pozvala na organový koncert do katolíckeho kostola, prišli rady. Hralo sa iba na syntetizátore, no atmosféra na vianočnej omši dojala Lenu a Marinu až tak veľmi, že našli cestu k viere.

Teší nás, že Oľga Konkka (na fotografii vľavo) sa dokázala rozhodnúť prežiť od septembra určitý čas v našom Materskom dome, aby spoznala svoje povolanie. Nech nám ona sama povie zopár slov: „Žila som so svojou rodinou v meste Petrozavodsk v Karelskej republike, neďaleko Fínska. Keď som mala 17 rokov, začala som študovať v Moskve na známej Univerzite ruských medzinárodných vzťahov odbor komunikácia, žurnalistika a francúzština. Keď som bola vo štvrtom semestri, prečítala som si inzerát: „Jeden mesiac prax francúzštiny ako dobrovoľník vo Francúzsku!“ Tak som sa dostala do La Salette, na miesto zjavenia plačúcej Panny Márie a spoznala som tam Katolícku cirkev. Rok čo rok som sa hlboko dojatá vracala do La Salette. Moje obrátenie dozrievalo pomaly: cez účasť na svätých omšiach, cez svedectvá ľudí zasvätených Bohu, cez želanie

zmeniť svoj život a cez prosbu k Bohu, aby sa mi dal spoznať. Keď som sa potom v katedrále v Moskve prihlásila na hodiny katechizmu, Katolícka cirkev sa mi konečne stala domovom. Sestry Rodiny Panny Márie som zo začiatku pozorovala iba z diaľky, až kým som sa konečne so svojimi priateľkami odvážila opýtať sa, či by sme ich mohli prísť navštíviť. A tak sme prišli na prvé stretnutie mladých a naučili sme sa spoločne modliť, hlbšie pochopiť hodnotu sviatostí, prijať Pannu Máriu za osobnú mamu. Aká veľká to bola radosť, keď sme tam našli študentov, ktorí tiež túžia po stretnutí s Bohom a navzájom si chcú pomáhať! Tieto stretnutia sú nám odvtedy zábleskom nádeje a veľkou pomocou na ceste k Bohu uprostred modernej Moskvy so všetkými jej pokušeniami a problémami, uprostred samoty a strachu, že budeme nepochopení.“

V apoštoláte pre mládež Moskvy sa medzičasom naše obľúbené letné tábory pre deti, mladých a študentov stali tradíciou. Popritom môžeme organizačne, ale predovšetkým duchovným sprevádzaním spolupracovať na každoročnom národnom ruskom dni mladých. A keď sa mladí ľudia z bývalého Sovietskeho zväzu vydajú na celosvetové stretnutia so Svätým Otcem, rady ich sprevádzame. Ohľadom tohtoročného diecézneho stretnutia mladých nás náš arcibiskup Taddeus Kondrusievicz z Moskvy poprosil, aby sa konalo v deň 90. výročia prvého zjavenia vo Fatime. Tak sa stretli mladí s tromi kňazmi a s nami – štyrmi sestrami – v dňoch od 10. do 13. mája 2007 neďaleko Moskvy. Popri svätej omši, krížovej ceste, ruženci a poklone boli aj prednášky, práca v skupinkách a – samoz-

rejme – aj osobné voľno a stretnutie s naším biskupom. Posledný deň bol vyvrcholením: s horiacimi sviečkami sme za spevu a modlitieb putovali k jaskynke Panny Márie, aby sa jej tam 70 mladých ľudí v mene celej ruskej mládeže zasvätilo. Bolo 12. mája, vigília fatimského výročia. Atmosféra počas zasvätenia bola neopísateľne pekná a zahrnutá citeľnou milosťou! Mnohí mladí tam zostali so zapálenými sviečkami a ešte dlho sa potichu modlili vo vysvietenej jaskynke pred ikonou Panny Márie.

Počas týchto dní vznikla medzi mladými veľmi pevná jednota a často sa opakovalo: „*Takéto stretnutia by sme chceli mať častejšie!*“ Viacerí dokonca dokázali urobiť dôležité rozhodnutia pre svoj život; iní si dali pevné predsavzatie, že svoje skúsenosti odovzdajú doma ďalej.

*K*edže v Moskve trvajú normálne tábory tri až štyri týždne, predĺžili sme náš tretí detský tábor začiatkom júna 2007 po prvýkrát na deväť dní.

Tábor sa niesol v duchu: „Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš nebeský Otec“, keďže všetci štyria biskupi Ruska spoločne vyhlásili tento rok za „Rok milosrdnej Božej lásky“.

V istom zmysle to bol ekumenický tábor, keďže našich 24 detí prišlo z rôznych katolíckych farností Moskvy a dve z ortodoxnej farnosti Alexandra Mena. Dni boli pestré a veselé a pestrý bol aj program: každodenná sv. omša, modlitba ruženca počas prechádzky, duchovné prednášky na aktuálne témy, ale aj majstrovanie, šport, hra, spev a divadlo. Náš kňaz si našiel čas na miništrantské stretnutia a okrem toho sa počas hodiny milosrdenstva so všetkými deťmi osobne pripravoval na sv. spoveď. Skutočne išli potom všetky deti, ktoré už boli na prvom sv. prijímaní, na sv. spoveď s viditeľnou radosťou.

Ale pripravovali sa aj tí, ktorí na spoveď ešte ísť nemohli a s úprimnou ľútosťou prosili Boha o odpustenie. Pre niektoré deti bola táto skúsenosť aj novým začiatkom: znova pravidelne chodiť na sv. omšu a pristupovať k sviatostiam.

*S*amozrejme, že medzi deťmi neprebíhalo vždy všetko hladko. Dvaja súrodenci, 8-ročný Štazic (fotografia vpravo hore) a jeho

11-ročná sestra Nasťa sa často bili, veľa plakali a boli uzavretí. Skrátka, boli výzvou pre nás všetkých. No láska, trpezlivosť a naše nežné gestá napriek ich vzdorovitému správaniu, ale predovšetkým žehnanie v duchu a modlitba za nich nezostali bez účinku. Po niekoľkých dňoch sa stali obaja celkom dôverčivými a chlapec sa zveril jednej z našich sestier: „*Vieš, moji rodičia ma nemajú radi!*“ „*Musíš sa modliť za mamu a za otca,*“ poradila mu sestra. A skutočne: obaja sa počas zostávajúcich dní každý deň modlili za svojich rodičov. Pritom sa ich tváre stále viac a viac rozjasňovali.

*N*a posledný deň sme pozvali aj rodičov detí, a tí ani zďaleka nie sú veriacimi alebo svoju vieru nepraktizujú. Aj ich sme chceli zahrnúť do nášho živého spoločenstva viery – od spoločnej svätej omše až po obľúbené opekanie špekáčikov na otvorenom ohni.

Deti pritom plné nadšenia ukazovali, čo všetko si vyrobili, a keďže skoro všetky sú hudobne veľmi nadané a hrajú na hudobných nástrojoch, podarilo sa im pripraviť pre rodičov po obede riadne prekvapenie: nielen že štvorročne a spamäti zahrali klavírny koncert, ale naštudovali si aj viaceré nové piesne a predviedli im aj s veľkou námahou nacvičený akrobatický tanec.

Talmenka na Sibíri

Keď sme po prvýkrát (misionárky z Nemecka a z Rakúska) vystúpili v zime 1993 v Novosibirsku z lietadla, bolo vonku -30 °C, teda naozajstná „sibírska zima“. Biskup Joseph Werth nás pozval k spolupráci v kúrii a po niekoľkých mesiacoch nám spolu s berlínskym diecéznym kňazom Thomasom Höhlem zveril starostlivosť o mesto Talmenka v Altaji (vzdialené 155 km). Biskup bol vtedy poverený vybudovaním apoštolskej administrácie Sibíri, ktorá vtedy pozostávala z celej ázijskej časti Ruska a tiahla sa 5000 km od Uralu až po Pacifik. Svojou rozlohou – 12 miliónov km² – bola Sibír najväčšou diecézou sveta. V roku 1999 sa potom rozdelila na dve administrácie: Západnú a Východnú Sibír; obe administrácie boli v roku 2002 Svätou stolicou povýšené na biskupstvá. Odvtedy je J. E. Werth biskupom Západnej Sibíri Premenenia Pána a jeho diecéza sa ešte aj tak rozprestiera na obrovskej ploche 4 milióny km² a na porovnanie je 81-krát väčšia ako Slovensko!

Rady by sme vás preniesli do obdobia našich začiatkov, ktoré neboli vždy jednoduché. Viac ako jednoduché však boli životné pomery. Jeden rodinný dom bol zároveň kostolom, sakristiou, bytom a „farským centrom“. Bolo treba zariadiť priestory medzi štyrmi holými stenami a denne nosiť vodu zo studne. Pri snehových búrkach sme boli na istý čas úplne odrezaní od sveta; niekedy dokonca celé dni a celé týždne nefungoval ani telefón. Okrem toho sme sa museli prebojovať cez hrozne komplikovanú byrokráciu, a to všetko s našimi veľmi slabými znalosťami ruského jazyka!

Našou úlohou bolo vyhľadávať v Talmenke a v odľahlých dedinách katolíckych veriacich, deti, mladých a dospelých a vyučovaním katechizmu ich pripravovať na prijatie sviatostí.

Pritom sme sa už od začiatku snažili čo najviac skrášliť liturgické sviatky – peknou hudbou, spevom, kvetmi a procesiami, pretože veriaci sa tu toho museli zriekať niekoľko desaťročí. K našej pastoračii každý rok patrili letné tábory pre deti a mládež, výlety, ako aj každoročný príchod sv. Mikuláša a vianočná hra, púte, divadelné hry a duchovné cvičenia pre mladých a dospelých v čase pôstu a adventu.

Päť dedín, ktoré od začiatku pravidelne navšte-

vujeme, a ďalšie štyri, v ktorých navštevujeme jednotlivé rodiny, ležia všetky vzdialené od Talmenky približne 30 km. Pred pätnástimi rokmi žilo v týchto dedinách ešte veľa katolíckych rodín nemeckého pôvodu. V ich domoch neraz zneli staré nemecké piesne a modlitby, ktoré neutíchli ani napriek surovému prenasledovaniu.

Nebolo pre nás ľahké, keď sme boli v posledných rokoch svedkami, ako naši farníci nemeckého pôvodu postupne odchádzajú do Nemecka. Odišlo ich tak veľa, že niektoré farnosti takmer vymreli. Tak to bolo napr. v dedinke Kuročino, kde ešte v roku 1993 tvorili ruskí Nemci 80% obyvateľstva a kde bola živá katolícka farnosť.

Dnes tam sú už iba traja praktizujúci veriaci a niekoľko veriacich, ktorí svoju vieru praktizujú sporadicky. No i keď sa to javilo ako „neustále krvácanie“, predsa len nešlo o „vymretie“. V jednej dedine napr. jadro spoločenstva veriacich odišlo už trikrát, a aj napriek tomu sa opäť obnovilo, i keď sa veľmi zmenilo. Predovšetkým ruskí veriaci stredného veku, ktorí vyrastali v ateistickom prostredí, začínajú stále viac hľadať Boha a sú vdáční, že v Katolíckej cirkvi našli svoje miesto.

V roku 1995 postavili u nás
čestní „stavitelia kostolov“
dobročinného združenia
„Kostoly pre Východ“
s finančnou podporou
biskupského dobročinného
združenia „Renovabis“
v priebehu jedného týždňa
pekný drevený farský kostol,
ktorý je zasvätený
sv. Petrovi.

Počas posviacky babičky
od radosti plakali,
pretože väčšina z nich
už niekoľko desaťročí
kostol nevidela.
V roku 2004 sme mohli
dokončiť farský dom,
ktorý sa využíval na mnohé
účely, a onedlho budeme
mať k dispozícii
aj väčší sesterský dom.

V priebehu rokov sme u nás mohli privítať
mnohých hostí, od kardinála Sterzinského z Berlína
a kardinála Kaspera z Ríma až po P. Werenfrieda
von Straaten a mnohých kňazov a mladých
zo zahraničia, ktorí u nás pracovali
ako dobrovoľníci. Počas návštevy našej misijnej
stanice v auguste 1999 slávil u nás v kostole
sv. omšu spolu s biskupom Josephom Werthom
aj Joachim kardinál Meisner, arcibiskup Kolína.
P. Thomas Höhle, ktorý s láskou pôsobil v Talmenke
ako farár 15 rokov, koncelebroval po kardinálovej
lavici. Očividne dojatý vierou tých,
ktorí zostali verní napriek mnohoročnému
prenasledovaniu, kardinál Meisner povedal:
„Vlastne by som vám mal pobožkať ruky
po toľkom utrpení, ktoré ste prežili.“

*P*ane, pošli misionárov do tvojej sibírskej vinice

*O*d roku 2005 je u nás farárom poľský kňaz Bogdan Kalenzki a kaplánom je P. Alexander Mária Mlynka zo Slovenska, ktorý je z nášho spoločenstva. My (štyri sestry a jeden brat) pochádzame zo Švajčiarska a z Ukrajiny, z Nemecka a z Rakúska. Vlastne by sme potrebovali tisíc nôh, tisíc rúk a predovšetkým tisíc srdc, aby sme na našom veľkom farskom území objavili všetkých katolíkov, ktorí sa ešte nedostali do kontaktu s Cirkvou. Je pravda, čo vždy zdôrazňuje biskup Werth: „Predtým prišli veriaci do kostola sami. Dnes musí prísť Cirkev k veriacim.“

Pri príležitosti birmovky v júli 2007 vyslovil náš biskup takéto želanie: „Prajem si, aby ste mi ukázali ‚novú‘ dedinu, v ktorej som ešte nikdy nebol!“ Božím riadením sme práve tri mesiace predtým spoznali v dedine Kašelovo veľkú rodinu pochádzajúcu z Nemecka; rodina mala katolícke korene.

A táto rodina si „náhodou“ vybrala práve náš kostol v Talmenke, aby sa mohla stretnúť s príbuznými.

Dozvedeli sme sa, že starší z rodiny boli potajomky pokrstení a zosobášení v čase prenasledovania „putujúcimi misionármi“. A tak sme začali pravidelne navštevovať Kašelovo a zakaždým prišiel z dediny aj niekto nový. V júni sa pridala ďalšia rodina, ktorá sa odvtedy každý deň modlí ruženec, ako sa to od nás naučili. A tak sme išli s biskupom do dedinky Kašelovo a naozaj sa splnilo: Cirkev prišla k veriacim!

Čo urobíte najmenšiemu z mojich bratov

Nakoľko žijú mnohí pod existenčným minimom, na našich dverách často počuť klopanie. Keďže núdza a potreby sú rôznorodé, taká je aj naša pomoc, ktorú môžeme vďaka Vašej veľkodušnosti, milí dobrodinci, poskytnúť našim veriacim i neveriacim. Podporujeme napr. žiakov a študentov z rozvrátených rodín; financujeme potrebné lieky, pobyty v nemocnici a operácie; núdznym poskytujeme potraviny, šaty, topánky a drevo; sprostredkujeme doučovanie, inokedy sa zase snažíme pokryť náklady na právnikov pre mladistvých vo väzbe alebo zaplatiť pokuty za stratené pasy a dokumenty, ktoré sú nutné a potrebné pri prijímaní do škôl, nemocníc a domov dôchodcov, ako aj predpokladom na priznanie detských prídavkov a dôchodku.

Mladé dievčatá, ktoré vyrastali v chudobe a ktoré túžia aspoň po troške lásky, nadviažu príliš skoro vzťah s mužom a veľmi často sú z nich potom slobodné matky bez akýchkoľvek prostriedkov.

Tak to bolo aj v prípade Zoje Pedšenkovej; každé z jej piatich detí má iného otca: Al'ona (8), Zacharija (12), Žeňa (18), Oksana (20) a Nataša (26). Celá rodina bola u nás pred niekoľkými rokmi pokrstená. Keď bola Zoja v októbri 2006 surovo zavraždená, mali jej dve najstaršie dcéry už nemanželské deti. Pri rakve nestál vedľa smútiacich detí ani jeden z otcov! Od júla 2007 zvonil u nás telefón často aj v noci.

Bol to 18-ročný Žeňa, ktorý nezvládol

matkinu smrť: „Sestra Teresa, ja tak veľa pijem a nedokážem prestať!“ Keď potom nastúpil na psychoterapeutickú liečbu, bol náš páter Alexander po štrnástich dňoch vôbec prvým, kto ho navštívil. A práve tu je potrebná veľká trpezlivosť a modlitba, aby sa splnilo to, čím Žeňu utešuje sr. Teresa: „Boh má riešenie pre každú situáciu!“

Malé skutky milosrdenstva

„*M*yslím si, že najdôležitejšie tu na misii je, aby sme mali s ľuďmi súcit a aby sme trpeli spolu s nimi,“ hovorí P. Alexander. A tak od začiatku našej misie navštevujeme starých a chorých, chudobných a opustených.

A považujeme to za veľký dar a milosť, že sme mohli spoznať niektoré naozaj sväto žijúce ženy a tiež mužov, ktorí v čase prenasledovania na Sibíri nevysloviteľne trpeli a napriek tomu zostali svojej viere verní. Jednou z nich je teraz už 99-ročná, skoro slepá Zita Dechand, o ktorej aj biskup Werth povedal: „*Je to sväto žijúca žena, časť histórie s dobrou pamäťou.*“

V apríli sme s babičkou Zitou slávili jej 99. narodeniny.

Pri tejto príležitosti sme u nej doma slúžili svätú omšu. „Bol to ten najkrajší darček,“ povedala šťastná.

*U*ž dávno predtým, ako sme prišli do Talmenky, bola babička Zita všade váženou, nábožnou ženou, ktorá sa zvykla pri spoločnom modlení predmodlievať. Mnohým pomohla urobiť prvý krok do domu, ktorý slúžil ako kostol, zhromažďovala veriacich na modlitby, krstila a viedla pohreby a „tiché omše“ (bohoslužby slova) – a to všetko v úplnej tajnosti vtedy, keď to bolo najviac nebezpečné!

Narodila sa v dedine Vitmann ležiacej na rieke Volga, v roku 1941 bola deportovaná na Sibír, kde zostala krátko nato sama so svojimi štyrmi malými deťmi. Jej muž podľahol v pracovnom tábore neľudským podmienkam. Pre seba a svoje štyri deti našla strechu nad hlavou u jednej Rusky. Často nám rozprávala o tomto ťažkom období:

„Boli sme takí chudobní! Nemali sme nič! Keďže som sa hanbila žobrať, prijala som každú prácu, ktorá sa vyskytla, ale musela som kvôli tomu často nechať doma moje malé deti samotné a bez dozoru. Často zaspávali hladné a s plačom a ja od starostí tiež s plačom, lebo som im nemala dať čo jesť.

Raz v noci prišla z vedľajšej izby za mnou tá Ruska a vypočula si moje starosti. Na konci môjho rozprávania mi povedala: „Chodte von pred dom a popozerajte si všetky domy naokolo! Nad každým domom uvidíte kríž a možno ten

váš je celkom najmenší z nich. ‘Tieto slová z jej úprimného srdca mi boli veľkou potechou!’“

Vždy, keď prídeme na návštevu za bábuškou Zitou, má v ruke ruženec! Vlastne sa modlí stále a jej pohľad sa pritom často obracia k Ukrižovanému, ktorý visí na stene. „Ja všetko prinášam ku krížu, tam je to totiž na najlepšom mieste!“ Ona, ktorá bola vždy zodpovedná za nemeckých katolíkov, má nesmierne veľký horizont: „Je dobre, že sa staráte o Rusov a neveriacich. Naši ľudia sa vystaňovali, ale tí, ktorí sú tu, musia spoznať Pána Boha a mať ho radi!“

Moc sviatostí

V priebehu rokov sme mohli často pocítiť veľkú moc sviatostí. V máji 2007 sme boli napr. svedkami toho, aké liečivé účinky má pre telo a dušu sviatosť pomazania chorých.

Ida Šalganová, u ktorej sme v Novoperunove mnoho rokov slávil raz do týždňa svätú omšu, má teraz už nad osemdesiat a okrem jednej susedky a nás nemá nikoho. Už dlho sa táto dobrá žena trápila nielen kvôli bezdetnosti, ale prežívala aj veľký strach z toho, že raz bude zatratená.

„Som zatratená! Pôjdem do pekla!“ – hovorila nám často v zúfalstve. Keď ju v máji veľmi trápili hrozné obličkové bolesti a musela byť trikrát operovaná, páter Alexander jej do nemocnice každý deň nosil sväté prijímanie a babička Ida bola stále šťastnejšia a pokojnejšia. Plná dôvery sa takto modlila: „Pane Bože, Pane Bože, neopust’ ma!“

No keď bola stále slabšia a slabšia, udelil jej P. Alexander pomazanie chorých. Okamžite sa jej zdravotný stav zlepšil a všetci sa tomu divili! Sr. Teresa jej na druhý deň priniesla sväté prijímanie a dala jej do ruky kríž, na ktorý sa ona dlho pozerala a znova a znova ho bez slov bozkávala.

Najkrajšie je však to, že babička Ida je celá ako vymenená: pokojná a zmierená s Bohom a bez strachu a trpkosti! Od júna dokonca zase býva sama vo svojom malom domčeku a môže prejsť aj tých 500 metrov, ktoré má do kostola.

*J*edného dňa sme v starej drevenej chyži objavili veľmi chudobnú ženu, ktorá takmer zomrela od zimy a hladu a už niekoľko dní sa modlila:
„Milý Bože, pošli mi niekoho!“
 Inokedy zase, keď sme vkročili do izby štátneho domu dôchodcov, uvideli sme 80-ročnú slepú Máriu, ako išla práve umývať vyše 90-ročnú Paulínu. Robí to *„aspoň raz za dva týždne“*, ako zdôraznila. Samozrejme, že sme s radosťou prevzali túto službu lásky!

*T*áto náhodná snímka je preto taká originálna, lebo sr. Angela Merici sa tu práve starala o dvoch ľudí, ktorých vekových rozdiel je skoro 100 rokov: je to kojenec a babička Sabina, ktorá zomrela niekoľko týždňov pred svojimi stými narodeninami.
 Deväť rokov sme sa o ňu starali v našom sesterskom dome, pretože inak by bola skončila na ulici.

Valentína a jej vnuk

S podobným osudom, aký má babička Valentína, sa

vlastne stretávame deň čo deň. Bez pasu a akýchkoľvek prostriedkov sa so svojou rodinou pred štyrmi rokmi prisťahovala do nášho susedstva z južnej časti republiky.

Hoci má už roky na nose otvorený rakovinový nádor, ktorý skrýva pod šatkou, je táto odvážna, veľkodušná žena oporou celej svojej rodiny. Snaží sa dať do poriadku to, čo vyvedú jej rodinní príslušníci.

Niekedy žije vo Valentíninom jeden a pol izbovom byte na jej náklady až 12 osôb a zjedia to, čo babička namáhavo získa na svojich žobravých cestách po dedinách. My jej dávame peniaze na autobus a ona si zase svoje cesty po žobraní zariadi vždy tak, aby bola na svätú omšu späť.

Niekedy sprevádza Valentínu pri žobraní jej deväťročný vnuk Koľa, ktorý žije s ňou. Jeho

tragický osud je jedným z mnohých: Koľova matka je vo väzení za krádež a jeho otec, alkoholik, je za vraždu tiež vo väzení. „Bojím sa ho a som rád, že tu nie je!“ povedal nám raz Koľa.

Medzičasom sa stal z divokého chlapca verný návštevník kostola a je tiež jediným, ktorý sprevádza svoju starkú v lese, keď zbiera na zimu drevo na kúrenie a keď ho na vozíku ťahá večer domov a ukladá si ho dovnútra, aby jej ho nikto neukradol.

V máji 2007 sa nám podarilo zohnať pre Valentínu novú „strelu nad hlavou“ a nechať túto skromnú chyžku trochu upraviť. Je to síce iba o niečo lepšie, no má elektrinu a sporák. A aká vďačná bola Valentína, keď sme jej v júni uhradili aj výdavky na lekára, pretože jej rakovinový nádor zasiahol aj oko.

Opustené deti

V roku 2003 sme boli v Talmenke po prvýkrát svedkami katastrofálneho stavu detského oddelenia v štátnej nemocnici. Na tomto oddelení čakali na detský domov alebo na adoptívnych rodičov bábätká a deti odobrané rodičom, ktorí neboli schopní sa o ne postarať a vychovávať ich. Neboli choré, ale odstrčené a nechcené. I na oddelení sa zdali byť iba dodatočnou príťažou. Sr. Angela Merici, ktorá pracovala s deťmi už na viacerých misijných staniciach, rozpráva: „Keď sme navštívili detské oddelenie po prvýkrát, boli sme šokovaní: bábätká ležali v postieľkach nahé, bez plienok, úplne mokré na obyčajných gumených matracoch a mrzli.

Art'om, dvojročný chlapec vyzeral ako päťmesačné bábätko. Ako sme sa neskôr dopočuli, bol veľmi ťažko postihnutý, pretože jeho matka počas tehotenstva veľmi pila. Chýbal mu aj prirodzený reflex prehĺtania. Jeho matka ho vôbec nenavštevovala. Tento chlapec zomrel tri mesiace po našej prvej návšteve, nedalo sa mu už pomôcť.

Najstrašnejšia bola však obrovská opustenosť týchto detí. A ako dostávali ješť? Do úst im rýchlo zasunuli fľašku a inak sa o ne už nikto nestaral. Jeden- až dvojročné deti ležali na postieľkach apaticky, pretože nikto nemal čas venovať sa im. Tak isto to bolo aj s troj- až štrnásťročnými, ktorí nezúčastnene postávali ponechaní sami na seba. Na hranie nemali nič a nemohli ísť ani von, pretože nemali takmer žiadne ošatenie.

Onedlho sme im mohli priniesť plienky a šatstvo a s pomocou Vás - dobrodincov sme mohli dať zrenovovať aj jednu spálňu a útulne zariadiť izbu na hranie. Čo bolo pre nás však najdôležitejšie: jedna vychovávateľka z našej farnosti, ktorú sme za to financovali, trávila s deťmi celý deň a bola tam len pre ne.

Spočiatku si to vyžadovalo veľa času a trpezlivosti, kým k nám deti nadobudli dôveru. Pre

veľký nedostatok lásky a pre hrozné zážitky boli niektoré deti v duši tak veľmi zranené, že neboli schopné kontaktu. Iné, ktoré boli ako bezbranné bábätká bité svojimi opitými matkami a otcami, sa báli, už len keď sme sa na ne pozreli. Iné zase sa k ostatným správali tvrdo a surovo.

Mnohé sa k svojmu utrpeniu stavali až neuveriteľne ľahostajne. Nikdy sa nestážovali, za všetko však hovorili iba ich mŕtve oči! Na sviatok všetkých zosnulých som napr. s malým Ľošom zapálila na hrobe jeho mladej matky alkoholičky sviečku. Tento malý chlapec nevyronil ani jednu slzu. My sme často jediné, ktoré ich berú do náručia a ktoré im bozkami a objatiami dávame pocítiť, ako veľmi ich Boh miluje! Až potom sa začínajú zaujímať o okolie, začnú sa hrať alebo sa pýtajú: *„Kto je to, kto tu visí na kríži?“*

vaja malí bratia museli na vlastné oči vidieť, ako im otec zabil matku. Keď chcela sr. Elisabeth von Thüringen potešiť staršieho z nich, polosirotu Denisa, ten sa jej opýtal: *„Kedy sa moja mama zobudí?“* Sestre takmer puklo srdce. Čo mala odpovedať? Pobožkala Denisa, ukázala mu na zadnej strane svojho misijného kríža mariánsku medailu a povedala mu: *„Pozri, toto je teraz tvoja mama.“* Hneď pri druhej návšteve jej utekal v ústrety a kričal: *„Daj mi moju mamu, Pannu Máriu!“* Keď nás inokedy videl prichádzať jedenapolročný Daniel, hneď sa postavil vo svojej postieľke, naširoko rozťahal ruky a volal: *„Mama, mama!“*

Veľmi nás trápí, že môžeme pomôcť iba niekoľkým deťom v ich veľkom trápení. No v hĺbke srdca vieme: Modlitba pred svätostánkom plná dôvery nájde aj tie detské srdcia, ku ktorým sa my nedostaneme, a tie miesta, kam my ísť nemôžeme.“

DANIEL

LOŠA

DENIS

Karaganda v srdci Kazachstanu

V Kazachstane pôsobia naši misionári nielen v Aстане a v Šerbaktoch (porovnaj Víťazstvo Srdca č. 57), ale aj v diecéze Karaganda, ktorá bola zriadená v roku 1999. Začiatkom januára v roku 2001 opustil P. Laurentius misijnú stanicu Šerbakty, v ktorej od roku 1993 pôsobil najprv ako diakon a potom ako kňaz, keďže arcibiskup Jan Pavel Lenga MIC ho menoval za prefekta pre výchovu a disciplínu do diecézneho kňazského seminára Karagandy Mária – Matka Cirkvi. Určite to nie je náhoda, že tento jediný seminár v strednej Ázii leží priamo v srdci Kazachstanu, v meste Karaganda, ktoré sa počas desaťročí prenasledovania stalo centrom podzemnej Cirkvi. Tu pôsobila väčšina kňazov a práve tu bolo veľa mučeníkov a veriacich. Veľký počet ruských Nemcov sa po násilnej deportácii usídlil práve tu a napriek prenasledovaniu, trestaneckým táborom a trestu smrti začal život Cirkvi v Karagande prekvitať. Kňazi a rehoľnícky z tejto oblasti boli už ako deti v podzemnej Cirkvi Karagandy odvážnymi svedkami viery v Krista a teraz pôsobia ako kňazi v Kazachstane a na Sibíri. Jedným z nich je biskup Josef Werth SJ a práve jemu je dnes zverená najväčšia diecéza na svete, Západná Sibír. Naš páter Laurentius Schamberger z Nemecka rozpráva:

Prázdninový výlet v máji 2007

„**R**ektor a profesori majú zodpovednú a neľahkú úlohu a ich práca v seminári je rôznorodá. Pätnástich seminaristov vo veku od osemnásť do dvadsaťpäť rokov majú formovať ľudsky, intelektuálne, ale najdôležitejšia je kňazská formácia. A práve v tom chcem byť týmto mladým mužom príkladom svojím vlastným životom ako mariánsky kňaz a misionár, ktorý sa ako ich otec a priateľ najprv

sám snaží o jednotu s Bohom a o vnútorné posvätenie prostredníctvom modlitby.

Týmto spôsobom duchovne rastieme a dozrievame vlastne spolu. Na našu veľkú radosť prijali minulý rok dvaja prví seminaristi – Nikolaj a Mariuš – kňazskú vysviacku. V našom dome, Bohu vďaka, sa veľa smežeme, ale aj veľa „bojujeme“. Aby sme dokázali víťazne obstáť v duchovnom boji, chodíme do kaplnky, a aby sme boli pripravení a silní pre apoštolát, chodíme každý týždeň na prax do farností, ale aj do telocvične alebo na plaváreň. „Byť veselý, modliť sa a snažiť sa o svätosť“, to je moje želanie pre všetkých budúcich, dúfam, že šťastím naplnených kňazov!

K mojim týždenným pastoračným úlohám patrí aj stretnutie s modlitbovou skupinou *Legio Mariae*. A každú stredu rád cestujem do 30 km vzdialenej Temirtau, kde šesť sestier Matky Terezy už spolu so svojimi chudobnými čakajú v kaplnke na sv. spoveď, sv. omšu a duchovnú prednášku. Podobne je to aj v piatok u *Služobník Ježiša v Najsvätejšej Eucharistii*, ktorým slúžim ako spovedník a špirituál. Počas nediel a sviatkov ma sprevádza vždy jeden alebo dvaja seminaristi do farnosti „Povýšenia sv. Kríža“ v Prišachtinsku, vzdialenej od nás 25 km, kde bol v roku 2006 posvätený novogotický kostol (fotografia dole), ktorý je pod zvláštnou ochranou blahoslaveného Alexija Sarytského. Tam som v tomto roku v Nedeľu Božieho milosrdenstva udelil prvé sv. prijímanie súrodcom Márii a Vasilijovi, môjmu jedinému miništrantovi, a zosobášil som aj môj prvý pár snúbencov: milých pravoslávno-katolíckych Litovcov, ktorí sa po štyridsiatich rokoch manželstva, uzavretého civilne, chceli zosobášiť sviatostne, aby konečne mohli pristupovať k svätému prijímaniu.

Niekedy cestujem aj do mesta Abai, vzdialeného 40 km od Karagandy, kde sa v zastúpení nášho rektora seminára starám o dvoch jediných katolíkov v meste. Voľakedy tu žilo 50 000 obyvateľov, no odkedy sa 25 000 vysťahovalo do Nemecka, Poľska a Litvy, pôsobí na mňa Abai zakaždým ako mesto duchov. Jedna celá mestská časť je vyľudnená a možno tu vidieť len prázdne obytné bloky domov. No keď vstúpim do malého „kostolného domu“ k bábuške Leokádii, akoby pre mňa opäť vyšlo slnko. Žije veľmi chudobne v jednej malej miestnosti a je sväto žijúcou ženou; bezpochyby práve jej vďačím za úprimné modlitby. Leokádia by mohla napísať knihu o všetkom utrpení, ktoré prežila v strašnom tábore smrti „Spask“, vzdialenom len necelých 40 km od Karagandy. No keď sa pozerám do jej pokojnej tváre, žasnem vždy nanovo nad tým, ako dokázala vďaka viere odpustiť, že nie je zatrpknutá a že je úplne zmierená, ba je dokonca veselá a má zmysel pre humor.

Tento dojímavý obraz ukazuje jeden z veľkého počtu ruských gulagov, v ktorých boli v bývalom Sovietskom zväze milióny nevinných ľudí v neľudských podmienkach nútení ťažko pracovať, až kým tam nezahynuli.

Boj o prežitie

Okrem bábušky Leokádie poznáme ešte veľa tragických osudov jednotlivcov, ktorí boli ako obeť v dôsledku neľudsky krutej politiky od tridsiatych rokov deportovaní do Kazachstanu. Moskva dala nariadenie, aby sa pozdĺž železničnej trate v pravidelných odstupoch zatĺkli do zeme očíslované stĺpy. Pri každom stĺpe jednoducho vyhodili jednu skupinu odvlečených. Takto boli vysadení v kazašskej stepi aj povozskí Nemci, a tí v boji o prežitie začali kopat' podzemné jaskyne, z ktorých neskôr vznikli primitívne obydlia a potom až okolo sto osád. Ešte aj dnes poznáme jednotlivých starých ľudí, ktorí nepoužívajú meno dediny, ale hovoria iba: *„Prichádzam z čísla 37.“* Mnohí sa dostali do gigantického pracovného tábora „Karlag“. Pozostával z piatich hlavných táborov a mnohých menších táborov a mal

celkovú rozlohu veľkú ako 11-krát Slovensko. *„Najhoršie na tom bolo to, že sme vôbec nevedeli, prečo sme museli ísť do tábora,“* sťažovali sa tí, ktorí boli často so ženami a deťmi – bez procesu – jednoducho deportovaní. Medzi nimi boli predovšetkým veriaci, umelci, intelektuáli a odporcovia režimu. Okrem toho tam boli, samozrejme, aj kriminálnici a počas 2. svetovej vojny ako nepriateľov štátu tam väznili a mučili aj desaťtisíce vojnových zajatcov zo Španielska, Talianska, Nemecka, Rakúska, Francúzska, Poľska, Fínska, Rumunska, z Kórey, Japonska a Holandska. Neľudským podmienkam a ťažkým núteným prácam mnohí podľahli a zomreli. Len odhadom možno hovoriť o vyše milióna zajatých, ktorí prešli cez „Karlag“. Nespočetné množstvo ľudí zamrzlo, zomrelo od hladu alebo ich zastrelili.

Matička cintorín

Dnes sú bývalé tábory zarastené trávou – ako obrovské masové hroby. V roku 2004 som mal možnosť viesť dojímavú pamätnú pobožnosť na priestranstve bývalého tábora s tými, ktorí tábor „Spask“, prežili. Aj v malej dedinke Dolinka, vzdalenej približne 30 km od Karagandy, stojí už päť rokov pamätník navštevovaný mnohými ľuďmi. Ešte pred 50 rokmi tam prišlo o život v známom a zlopestnom trestaneckom tábore približne 100 000 ľudí, medzi nimi zvlášť veľa matiek s deťmi, kvôli čomu dostal tento bývalý tábor meno „Matička cintorín“.

Už v 90. rokoch som si všimol, že naši veriaci, ktorí tieto tábory prežili, majú práve vďaka osobne prežitému veľkému utrpeniu mimoriadne hlboký vzťah k utrpeniu Pána Ježiša. Tak sa raz pri kázni stalo, že všetci zrazu začali vzlykať, keď som im hovoril o utrpení Pána Ježiša. Potom mi jedna bábuška povedala: „Pánbožko tak veľmi trpel. Tak hádam aj ja dokážem uniesť to svoje utrpenie!“ Pred nedeľou tieto babičky vždy s radosťou a šťastne konštatujú: „Zajtra príde Pán!“

SANGUIS MARTYRUM
SEMEN CHRISTIANORUM -

KRV MUČENÍKOV
JE SEMENOM
KREŠŤANSTVA

Ust'-Kamenogorsk - brána k Číne

Vo východnom Kazachstane, vzdušnou čiarou len 300 km od čínskych hraníc, v blízkosti majestátneho 4000 m vysokého Altajského pohoria, sa v meste Ust'-Kamenogorsk nachádza najvýchodnejšie ležiaca misijná stanica nášho spoločenstva, ktorá je zároveň aj najvýchodnejšou farnosťou diecézy Karaganda. Skôr než sme v roku 1995 s oficiálnym povolením na pobyt ako prví cudzinci smeli ísť do našej budúcej misijnej stanice, museli sme prekonať veľké prekážky. Pretože Ust'-Kamenogorsk dovtedy ako uzavreté vojenské mesto nebolo možné nájsť na žiadnej mape.

V jeho okolí sa uskutočnil veľký počet atómových pokusov. Pre cudzincov platil absolútny zákaz vstupu a ešte nikdy tam nemali katolíckeho kňaza. Keďže sme od KGB nemali povolenie, kňazi a sestry bývali pol roka v Pavlodare, vo farnosti jezuitského misionára pátra Jozefa Schmidtleina.

Náš páter Ulrich z Bavorska (Nemecko), starší brat P. Laurentia, si ešte dobre pamätá na tento začiatok v „exile“ v Pavlodare: „V zime pri teplote mínus 30 °C sme cestovali ku Clemensovi Ruderovi a jeho manželke Márii do 120 km vzdialenej dediny Kačiry, aby sme slávili svätú omšu v dome tohto nemeckého manželského páru z povodia Volgy. Ich dom bol zároveň aj kačirským „kostolným domom“, kam sa aj kazašské deti rady chodievali hrať a modliť.

Hlboko veriaci manželia mali dokonca to privilegium, že smeli uchovávať Najsvätejšiu Eucharistiu u seba v dome, v „izbe pre Pán-božka“, ako ju nazývali. Večer, keď bol už čas ísť domov, naša stará Lada štrajkovala. Museli sme u nich prenocovať. Ako veľmi som bol ako mladý kňaz prekvapený, keď naša 75-ročná hostiteľka Mária chcela mne, mladému kňazovi, umyť nohy. Zahanbený jej pokorou, som povedal: „Ale vy mi predsa nemôžete nohy umývať!“ Vtedy sa na mňa usmiala a skromne, s najväčšou samozrejmosťou odvetila: „Ale veď to robím každý večer aj môjmu mužovi a Clemens mne. Ako prejav našej vzájomnej lásky!“ Skutočne bolo vidno, ako sa títo dvaja mali

radi a jeden druhého si vážili. Viditeľne boli posvätení spoločnou modlitbou a ťažkým životom. Clemens bol v čase komunistického prenasledovania tak odvážnym, ako aj múdрым obrancom viery. Bolo dojímavé sledovať tohto veľkého muža, ktorý bol dlhé hodiny ponorený v modlitbe. Okrem toho vedel naspamäť celý Krátky katechizmus. Medzičasom mal Clemens 90 rokov a so svojou Máriou ešte stále uchováva vo svojom dome Najsvätejšiu Eucharistiu a prichýli aj kňaza, ktorý aspoň raz do mesiaca slávi pre nich svätú omšu.“

Dňa 2. februára 1995 nám (štyrom nemeckým misionárom) mohol J.E. arcibiskup Jan Pavel Lenga konečne zveriť Farnosť Kráľovnej ružence v jednej z najchudobnejších mestských štvrtí v Ust'-Kamenogorsku, ktorá vtedy svojou rozlohou bola skoro taká veľká ako dva a polkrát Slovensko. Ust'-Kamenogorsk má dnes 300 000 obyvateľov. Začiatok nebol ľahký. Vyše roka sme spávali na karimatkách. Spálňa sestier slúžila počas dňa zároveň ako kostol, úrad, host'ovská izba, jedáleň, pracovňa a žehliareň. „Dnes to ja samotná vnímam takmer ako zázrak, že sme to všetko zvládali, aj s nervami,“ poznamenala sr. Gertrud so smiechom.

Najprv nechodilo v nedeľu do kostola viac ako šesť ľudí. Ale už čoskoro sme pociťovali akútny nedostatok miesta. Nasledoval čas veľkej prestavby a budovania a my sme sa tešili zo stále narastajúcej pastorácie. Tak vznikol u nás medzi iným aj detský dom, v ktorom počas prázdnin usporadúvame obľúbené detské a mládežnícke duchovné cvičenia. Väčšina z našich mladých pochádza z rozvrátených rodín a deti sú často ponechané celkom samy na seba.

Život ľudí je tu dodnes veľmi ťažký. 50% obyvateľov mesta je nezamestnaných a žije v hrozných podmienkach. V niektorých štvrtiach nie je v domoch ani kúrenie, ani tečúca voda; dokonca ešte nenarodené deti sú už v matkinom lone ťažko zdravotne poškodené v dôsledku škodlivých látok, ktoré produkuje ťažký priemysel. Tak tu poznáme mimoriadne veľa chorých, ktorí často obdivuhodne a v tichosti nesú svoje utrpenie.

Našou úlohou je vyhľadávať opustených chorých a zomierajúcich, duchovne ich sprevádzať a udeľovať im sviatosti. Pravidelne navštevujeme aj katolíkov v troch dedinách a dvoch

mestách v okruhu približne 200 km, slávime s nimi sv. omšu a vyučujeme tu katechizmus.

Vďaka Vašej vernej podpore, milí dobrodinci, môžeme rozdávať humanitárnu pomoc – oblečenie, potraviny a lieky chudobným, nezamestnaným, rodinám, mladým slobodným mamičkám ... a všetkým, ktorí v životnej núdzi prekonajú svoju hanblivosť a zaklopú na naše dvere. V treskúcej zime môžu niektoré deti vyjsť z domu až potom, keď im darujeme pár čižiem. Iní môžu ísť do školy až vtedy, keď im kúpime knihy, zošity a ceruzky.

Týmto spôsobom môžeme podporovať aj sociálne ustanovizne, dve ortodoxné farnosti, moslimskú komunitu, detský domov a útulok pre bezdomovcov. Táto „ekuména lásky“ prostredníctvom modlitby a lásky k blíznym nám veľmi leží na srdci a prístupní ortodoxní kňazi sa nám odovďačujú priateľstvom a úctou.

V priebehu dvanástich rokov vyrástla v Ust'-Kamenogorsku živá a angažovaná farská rodina s členmi všetkých vekových kategórií. Naši farníci sa nepočítajú na tisíce, no zato sú to cenné duše, z ktorých každá má svoj vlastný príbeh.

Štyria súrodenci Kaťa (14 r.), Aleg (9 r.), Sveta (7 r.) a Maria Anna (5 r.) prekonávajú každú nedeľu bez výnimky poldruhodinovú cestu aj pri mínus 20 °C, aby sa zúčastnili na sv. omši. Minulý rok ich dokonca neodradila ani snehová búrka. Celí od snehu,

v mokrých kombinézach sa prihrnuli do kostola – síce s oneskorením, ale šťastní. Keď sa stane, že nemôžu prísť, tí dvaja najmladší sa rozplačú. Traja mladší súrodenci volajú svoju najstaršiu sestru mamou, pretože robí pre nich naozaj všetko. Ich skutočná mama je alkoholička.

Každé z našich detí má svoj vlastný, väčšinou ťažký osud. Malý Nikita prichádza každý deň k nám do detského domu.

Prináša ho sem jeho opitý strýko Viťa.

Raz Nikita povedal: „*Všetci ma majú radi, len moja mama nie!*“ Vtedy mu sr. Mirjam darovala obrázok Matky všetkých národov a povedala:

„*Pozri, toto je tvoja mama v nebi. Má ťa vždy rada a vždy sa o teba stará.*“

Maličký sa na to od radosti roztancoval a opätovne bozkával obrázok.

V detskej kuchyni nehľadajú deti len teplé jedlo, ale aj bezpečie a lásku.

Velkú noc v roku 2007 chcel biskup
 Athanasius Schneider sláviť u nás, aby spoznal
 najodľahlejšiu misijnú stanicu diecézy.
 P. Seraphim Weikmann (D) berie z veľkonočného
 ohňa veľkonočné svetlo. Práve on začal v roku 1995
 budovať prvú katolícku farnosť
 v Ust'-Kamenogorsku.

Slzy radosti v máji

Hoci je Vera Blinova ortodoxnou veriacou, prichádza k nám pravidelne každú nedeľu na svätú omšu. Je riaditeľkou materskej škôlky s najlepším pedagogickým vedením v meste. V tejto škôlke majú umiestnené svoje deti bohatí obyvatelia mesta. Napriek tomu prijíma Vera aj sociálne slabé deti, ktoré platia iba polovičnú cenu.

Začiatkom júla 2007 bola v škôlke rozlúčková slávnosť tých detí, ktoré budú na jeseň navštevovať

už základnú školu. Pozvaní boli rodičia a aj my. Po gratulácii deťom Vera pridala:

„Chcem sa poďakovať aj Katolíckej cirkvi. Už viac rokov tu u nás vedú sestry náboženskú výchovu, ktorú majú deti veľmi rady. Keď je cez deň náboženstvo, deti sú celkom iné, pokojnejšie a vyrovnanejšie, čo potvrdzuje aj naša psychologička a vychovávateľky. Bez pomoci sestier by naša materská škôlka nebola tým, čím je dnes; už aj preto, že nám Katolícka cirkev v ťažkých začiatkoch v roku 1998 pomohla všetko vybudovať.“

Vyučovanie náboženstva je vlast-

ne v Kazachstane na školách a v materských škôlkach principiálne zakázané. Je to pochopiteľné, keď uvážime, že len v Ust'-Kamenogorsku je 256 (!) registrovaných cirkví a siekt. Pretože ale Vera tak veľmi chce, aby jej maličkí spoznali Boha, umožnila nám, aby sme, teraz už ôsmy rok, každý utorok v štátnej materskej škôlke vyučovali náboženstvo. Vždy na začiatku roka si riaditeľka vyžiada súhlas rodičov, či môže byť ich dieťa prítomné na hodine, kde budú katolícke sestry hovoriť o Bohu. Tento rok prichádzalo do našej skupinky z tridsiatich detí šesťnásť.

Posledná hodina v máji bola celkom výnimočná. Sr. Imelda chcela pri príležitosti 90. výročia Fatimy hovoriť o tamojšom mariánskom zjavení, a priniesla preto so sebou sochu fatimskej Panny Márie:

„Plné obdivu a radosti obkolesili deti sochu Panny Márie, ktorej som na ruky zavesila zázračné medaily navlečené na šnúrkach. Keď som im potom rozprávala príbeh o Fatime, tieto šesťročné deti ma počúvali veľmi pozorne. Bolo celkom ticho a ja som bola prekvapená

peknou atmosférou. Na záver som pozorným deťom vysvetlila, že Panna Mária chce vždy zostať pri nich a ochraňovať ich. Potom som ešte trochu hovorila o zázračnej medaile a nakoniec som sa ich spýtala: *„Kto z vás by chcel dostať takúto zázračnú medailu? Tak by ste mohli mať Pannu Máriu skutočne stále pri sebe, zhovárať sa s ňou a povedať jej: Panna Mária, ochraňuj ma, pomáhaj mi, milujem ťa!“* Všetky deti sa prihlásili, prišli po jednom dopredu a vzali si medailu opatrne z rúk sochy

Panny Márie. Zrazu začalo jedno dievčatko plakať. A vychovávateľka mi vysvetlila: *„Dnes je pre Al'onu veľký deň. Celý rok s plačom prosívala svojich rodičov – ateistov, aby smela chodiť na našu hodinu. Ale doteraz jej to ešte nikdy nepovolili. No na túto poslednú hodinu v roku medzi nás Al'onu po prvýkrát pustili. Preto plakala od radosti, keď si mohla ísť od Panny*

Márie vziať svoju medailu. ‘Samozrejme, Al'one som povedala, aké je to pekné, že práve dnes je po prvýkrát v našej skupinke. A práve dnes dostala od Panny Márie taký pekný darček. V tom okamihu sa jedno dievčatko hanblivo opýtalo, či smie pobožkať ‘Matku Máriu’. A bolo dojímavé, keď všetky deti obstúpili sochu, aby ju opatrne pobožkali.

Našiel celú pravdu

V septembri 1995 prišiel Denis po prvýkrát do našej farnosti a medzičasom prestúpil ako 21-ročný z vnútorného presvedčenia z ortodoxnej na katolícku vieru. Raz nám porozprával: *„Už ako chlapec som veľmi rád čítaval Sväté písmo. Mal som 19 rokov, keď som pozorne čítal práve stať o Petrovi v Matúšovom evanjeliu: ‘Ty si Peter; a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.’*

Vtedy mi zrazu bolo jasné: je to naozaj Peter, ktorého Ježiš ustanovil za skalú pre svoju Cirkev! Pochopil som, že všetka plnosť vykúpenia sa nachádza v Katolíckej cirkvi.“

Momentálne pracuje Denis ako dobrovoľník v nemocnici vo svojom rodnom meste Syrjanovsk, tri hodiny na východ od nás. Tak, ako

mu to poradil biskup Athanasius, aby sa stal samostatnejším a dozrel. Denis totiž cíti celkom jasne kňazské povolanie.

Keďže nemôžeme často cestovať za ním do pekného mesta ležiaceho v horách, ktoré tiež patrí do našej farnosti, navštevuje nás Denis občas v Ust'-Kamenogorsku, aby mohol prijať sviatosti. Raz nám v Syrjanovsku ukázal ulicu, kde ako dieťa vyrastal. Je to tá istá ulica, na ktorej sme už v roku 1995 spoznali našu milú bábušku Annu Stang, výnimočnú ženu, ktorá sa modlí predovšetkým za kňazov.

Toto určite nie je náhoda. V čase prenasledovania počas dlhých 30 rokov zhromažďovala Anna veriacich k modlitbe za kňazské povolania. Hoci je teraz už pripútaná na lôžko, duchovne je ešte celkom svieža. Určite sa aj teraz modlí za Denisa, ako to robila už desaťročia: *„Mária, naša Matka, pozri akí sme úbohí. Daruj nám opäť kňazov, učiteľov a pastierov!“*

Materinské požehnanie

V zime nebýva žiadnou zvláštnosťou, že v stredu – v deň sv. Jozefa – zaklopú na našu bránu až šesťdesiatí núdzni. Všetci vedia: Tu dostanú oblečenie, obuv, potraviny, lieky... Aj keď ani zďaleka nemôžeme uspokojiť všetky ich priania, dali sme si predsavzatie, že dáme každému aspoň zázračnú medailu a krížik na čelo so slovami: „Žehnám ťa (meno), zvláštnym a materinským požehnaním Panny Márie.“

Toto spásenosné požehnanie, ktoré nám Panna Mária zjavila v Medžugorí, ešte nikto neodmietol, práve naopak. Niektorí sú pritom ako deti, zvlášť mnohí bezdomovci, ktorí predovšetkým v zimnom období prichádzajú takmer denne. Keď sa ich spýtame, či ich smieme požehnať, sklonia jednoducho hlavu a povedia: „Áno, prosím vás, požehnajte ma!“ Často nás toľká pokora zahanbuje.

Sr. Mária Anna rozpráva: „Viktor žije už roky na ulici. Čo to v severokazašskej zime pri mínus 30°C znamená, to si len ťažko niekto z nás dokáže predstaviť. Nech mu otvorí ktorákoľvek sestra, Viktor volá každú z nás jednoducho Matka Tereza. Koncom mája 2007 prišiel opäť raz k nám a prosil si nohavice, lebo jeho boli veľmi špinavé a zakrvavené. Zakiaľ čakal, vybral zo svojej igelitovej tašky dve Biblie, ktoré našiel niekde na toalete, jednu veľkú a jednu Bibliu pre deti. Spýtal sa:

„Zveruje nám utrpenie Boh? Dáva Boh človeku iba toľko utrpenia, koľko unesie, je to tak, sestra?“

Povedala som áno a tak sa začal náš rozhovor. Pritom som mohla iba žasnúť nad tým, ako Boh zjavuje tajomstvá Božieho kráľovstva prostým a jednoduchým srdciam. Hlbavo opakoval:

„Boh teda dáva iba toľko utrpenia, koľko človek dokáže uniesť.“

Iba prednedávnom, uprostred augusta 2007 k nám Viktor prišiel znova. Mal opuchnuté, krvavé nohy a chcel sa dať ošetriť v nemocnici. Keďže bol veľmi špinavý a nepríjemne zapáchal, neprijali ho a povedali mu: „Dajte sa najprv do poriadku, potom môžete opäť prísť.“ Tak stál teraz bezradný predom mnou a ja som povedala: „Viktor, keď vám to môžem povedať takto celkom otvorene; my sestry sme predtým vždy z vás mali trochu strach, ale v poslednom čase už nie. Vy ste sa celkom zmenili, ste taký priateľský, zdvorilý a spokojný.“

Odpovedal: „To je preto, že som sa obrátil k Bohu. Viete, že som mal Bibliu, ale keď ma raz zobrala polícia a dobili ma, vzali mi aj Bibliu, moju jedinou radosť. Prosím, dajte mi znovu jednu! Biblia je moja jediná radosť. To, že mám teraz taký ťažký život, je pravdepodobne skúška, kvôli všetkým hriechom, ktoré som v minulosti spáchal. Ale Boh predsa dopustí len toľko utrpenia, koľko dokážeme niesť. Zapamätal som si to správne?“

Porozprávala som mu trochu o Božej láske a milosrdenstve a bol celkom prekvapený, že Boh aj jeho nekonečne miluje. Samozrejme, povzbudila som ho, aby raz prišiel do nášho kostola, ale že sa predtým bude musieť trochu umyť. Dostal mydlo a čisté oblečenie.

Keď páter Martin, ktorý len prednedávnom prebral zodpovednosť za našu misijnú stanicu v Ust'-Kamenogorsku, začal poobede sláviť sv. omšu, prišiel Viktor čerstvo umytý a v novom oblečení placho k dverám a s veľkou pozornosťou sledoval priebeh omše.

Ano, tak celkom neveriaci naši žobráci nie sú. Len nemajú žiadne ozajstné poznanie viery, ako napr. Sergej. Pri pracovnom úraze na stavbe prišiel o obe chodidlá až po päty. Žije z minimálneho invalidného dôchodku. Minulú zimu k nám, chudák, prišiel v obyčajných teniskách a prosil:

„Nemali by ste pre mňa niečo lepšie? Ľudia sa mi smejú, keď sa mi z mojich kýptikov vždy zošuchujú topánky.“

A naozaj, našli sme topánky, v ktorých mal Sergej takú dobrú stabilitu, že mohol chodiť skoro bez palice. *„Tisíckrát ďakujem,“* povedal šťastný a ja som spontánne odvetila:

„Neďakujte nám, ale Bohu! A modlite sa za dobrodincov, ktorí vám tie topánky poslali!“ Tu trochu zaváhal, porozmýšľal a povedal vážne:

„Áno, tak ako to proste viem, tak sa budem modliť – v mojom srdci.“

Medzičasom prišiel Sergej už niekoľkokrát na sv. omšu.

V útulku pre bezdomovcov

Pre nás samotných je vždy vnútorným obohatením, keď navštívime trpiacich v nemocnici, alebo v 30 km vzdialenom útulku pre bezdomovcov v Belousovke. V lete žije v tomto domove okolo 50, v zime až do 100 mužov a žien; slepých, hluchých a predovšetkým invalidov bez rúk alebo bez nôh. Možno títo ľudia nechápu všetko, čo sa im snažíme prednáškami s diapozitívmi a hudbou o viere, o Ježišom vykúpiteľskom utrpení alebo o Panne Márii sprostredkovať. Ale jedno je isté: Všetci sa tešia ako deti, že

vôbec niekto na nich myslí, navštívi ich, porozpráva im o Bohu, modlí sa s nimi a požehná ich. Pre mnohých je to po prvýkrát v ich živote! Pri našej prvej návšteve sme sa spoznali aj s vedúcim domova

Ansemom, mladým kazašským otcom rodiny, ktorý má rázny ale srdečný prístup k bezdomovcom. Každého zo svojich zverencov pozná osobne.

„Štát nám síce pomáha so stravou a liekmi, ale nie s oblečením,“ sťažoval sa nám. Aký prekvapený a vďačný bol potom, keď sme za pár týždňov priniesli desať balíkov so šatami. Za pomoci našich dobrodincov mohli byť všetci obyvatelia útulku dobre oblečení. Neopísateľná bola radosť medzi postihnutými, keď prišli prvé vozíčky, ktoré si páter Ulrich vyprosil pri svojej poslednej dovolenke doma. Už pri našej prvej návšteve v domove sme boli šokovaní, keď sme videli, ako sa invalidi s amputovanými nohami pohybovali iba tak, že sa šúchali na vankúšoch alebo na malej doske s kolieskami. Začiatkom júna 2007 prišiel aj štvrtý vozíček pre Valentínu, ktorej len pred rokom amputovali nohu. Takíto ľudia sa môžu – samozrejme – omnoho ľahšie otvoriť Božiemu milosrdenstvu, keď celkom konkrétne mohli pocítiť jeho lásku.

Tri hodiny v ženskej väznici

Na 16. marca 2006 sme po prvýkrát boli vo veľkej väznici pre ženy, ktorá sa nachádza 150 km smerom na Almaty. Už dlhší čas sa výkonná vedúca Tatiana (40-ročná) usilovala o to, aby v jej väzení mohla pôsobiť Katolícka cirkev, pretože mala dobré skúsenosti s väzňami, o ktorých bolo duchovne postarané. To často viedlo k základnej zmene v správaní väzňov k sebe navzájom. Páter Štefan rozpráva, s akým napätím čakal on a tri sestry na toto prvé stretnutie:

„Nikto z nás ešte predtým nikdy nenavštívil väzenské zariadenie. Dozorcovia nás srdečne prijali a potom nasledovali kontroly, dlhé chodby a železné mreže, závery a nakoniec sme sa dostali pred ženský blok. 300 odsúdených žien všetkých vekových kategórií pochádzalo predovšetkým z východného Kazachstanu a odpykávali si trest za vraždu, resp. za napomáhanie pri zabití. Nemali sme ani potuchy, ako budú na nás reagovať. Uvidíme ich len za mrežami?

Všetky mali na sebe normálne oblečenie s menovkou a mohli sa voľne pohybovať v dome a na dvore. Zaviedli nás do jednej veľkej miestnosti, kde sme vystavili obraz milosrdného Ježiša. Jedna po druhej – postupne vošlo viac než 30 žien.

Keby sme nevedeli, že ide o väzenkyne, neverili by sme tomu. Väčšina z nich sa postavila pozdĺž steny a boli v napätí – tak ako aj my – čo teraz príde. Rozdali sme spevníky a po krátkom pozdravení a predstavení sa, sme začali spievať pieseň, pričom nás sprevádzala hra na gitare. Nasledovala prednáška s obrázkami o stvorení, prvotnom hriechu a o odpúšťajúcej Božej

láske. Potom sme boli prerušení „nástupom na dvore“. Cez okno sme sledovali, ako zisťovali a preverovali stav väzenkýň. Keď sa opäť vrátili, bolo ich na našu radosť dokonca viac než predtým. Znovu sme spievali a rozprávali ďalej o dobrom pastierovi, márnotratnom synovi a o milosrdnom Ježišovi, ako sa zjavil sv. Faustíne. Dozorkyne na záver dovolili ženám vziať si 60 pekných, na tenkých drevených tabuľkách nalepených obrázkov milosrdného Ježiša; mnohé obrázok hneď pobozkali. Za okamih boli všetky obrázky rozdané! Aj zázračnú medailu a obrázok Matky všetkých národov si s očividnou radosťou tiež všetky zobrali.

Niektoré ženy sa spýtali, či nám môžu napísať úmysly na sväte omše za zosnulých. Dve sa chceli vyspovedať a bolo zrejmé, ako veľmi túžili byť oslobodené od bremena svojich previnení. „*Lud'om už nebudem nikdy dôverovať, už len Ježišovi,*“ povedala asi 25-ročná žena. Jedna nepokrstená poprosila o rozhovor a iné sa zase postavili do radu na osobitné požehnanie. Také otvorené srdcia, vďačné a prístupné pre vieru sme nečakali! Pri záverečnej návšteve viacerých cieľ sme nemo žasli: V čisto uprataných štvorposteľových izbách mali ženy svoje obrázky Ježiša už pripevnené na stene, alebo položené na vankúši spolu s obrázkom Matky všetkých národov.

Tento deň nám priniesol veľkú radosť a bol pre nás darom, lebo sme mohli týmto odsúdeným ženám ukázať cestu, ktorá im môže poskytnúť útechu a nádej. Nad naše očakávania sme väzenie opustili až po troch hodinách, pričom sme si pevne predsavzali zahrnúť úmysly týchto žien do každej sv. omše a do našich modlitieb.

Kazašská kaviareň a jej majitelia

Jedna z najkrajších úloh je učiť ľudí dôverovať Bohu. Jeden príklad, na ktorom to pekne vidieť, sú naši priatelia Nad'a a Vova, ktorých syn Al'oša bol v roku 2003 ako sedemročný u nás pokrstený.

Keď si obaja chceli na jeseň 2006 otvoriť kaviareň s reštauráciou, behali celé mesiace od jedného skorumpovaného úradu k druhému. Keď mali konečne všetky papiere pripravené, chýbal už len posledný, rozhodujúci podpis. Raz večer po sv. omši sa bezradne sťažovali: „Keď nám tá žena na úrade čím skôr nepodpíše, všetky ostatné dokumenty stratia svoju platnosť! Keď nevybavení odchádzame z jej úradu, vždy sme nahnevaní! Keby sme ju podplatili, hneď by nám dala svoj podpis, ale toľko peňazí nemáme! Okrem toho to pred Bohom nie je správne!“

Sr. Imelda im vysvetlila: „Nevpúšťajte hnev do svojho srdca, celkom naopak! Musíte sa určite za túto osobu modliť!“

Tak sa začali každý deň doma modliť ruženec; celkom vedome za túto ženu. Desaťročný Al'oša prichádzal každý deň bicyklom na sv. omšu na tento úmysel. Ani na rannú omšu nezaspal! Nad'a mala potom silu pokojne hovoriť telefonicky s úradníčkou a aj hlas na druhej strane celkom zmenil tón. Koncom týždňa sama od seba zavolala žena z úradu: „Všetko je v poriadku! Príďte si vyzdvihnúť podpísaný dokument!“ Z vďačnosti Bohu darovali noví majitelia kaviarne zárobok prvého dňa našej misii!

Na 8. januára 2007 nám títo dvaja porozprávali o dojímavej udalosti. Na Silvestra (na konci roka) boli v ich kaviarni satanisti. Vova a Nad'a boli na smrť vystrašení, keď pochmúrne postavy v čiernych róbach, s kopytom, helmou, rohami a ďalšími symbolmi vstúpili do lokálu. Správali sa strašne a vyzývavo tancovali po stoloch. Najhoršie bolo, keď jedna zvláštna

žena začala s magickými úkonmi. Aj ortodoxný hudobník kaviarne dostal strach a prosil Nad'u a Vovu aby sa spolu pomodlili. Hneď išli do kuchyne a chceli sa začať modliť Otčenáš, ale akosi sa im to nedalo. Stále museli začínať od začiatku.

Keď sa konečne pomodlili až do konca, cítili vo svojom vnútri, že Boh miluje aj týchto poblúdených. Krátko nato tá zvláštna žena vykrikla:

„V tomto dome nie je nič v poriadku, nič tu nesedí s duchom, s energiou. Pod'me!“

Nič nebolo Nadi a Vovovi milšie ako toto. Na ich prosbu sme potom prišli so svätenou vodou a posväteným olejom, aby sme nanovo ich dom vysvätili. Od tejto návštevy satanistov začína manželský pár spolu so svojimi zamestnancami každý pracovný deň jedným spoločným Otčenášom, čo je pravdepodobne jedinečné v kazašskom podnikateľskom svete.

To, s čím sa nám majiteľka kaviarne Nad'a v roku 2007 zdôverila, sa nás všetkých mimoriadne dotklo:

„Najprv žila moja rodina na dedine mimo Ust'-Kamenogorska. Mali sme dva domy a veľa dobytky. Keď som mala desať rokov, zomrel mi otec a moja matka zostala na smrť nešťastná s nami štyrmi deťmi. Všetko predala a presťahovala sa s nami do okrajovej štvrte mesta, kde sme nikoho nepoznali. Našej matke sme jej situáciu neul'ahčovali, práve naopak, boli sme veľmi neposlušní. Tak nám každý večer rozprávala ruskú rozprávku, v ktorej jedna matka opakovane napomínala svoje deti: „Keď nebudete poslúchať, odídem od vás a zostanete samy. Žiaľ, až neskoro sme si všimli, ako vážne to myslela. Bol daždivý deň, keď naša matka nakoniec od nás skutočne odišla.“

V beznádeji si môj desaťročný brat obul gumové čizmy, utekal až po autobus za matkou a volal: „Mámočka, prosím, vráť sa späť, budeme

poslúchať! Mámočka, vráť sa, vráť sa!‘ Vtedy som ako najstaršia mala 14 rokov. Ako veľmi nás ťažil pocit viny – veď sme neposlúchali.

***B**ol už november, krátko pred začiatkom zimy, a keď sme si chceli zakúriť, v kôlne sme nenašli ani drevo, ani uhlie. Tak sme kúrili všetkým, čo horelo, od kôlne počnúc, až po plot záhrady. Postele sme si prisunuli čo najbližšie k sebe, dvaja najmenší spali v strede, my dvaja starší na kraji. Keď sa nám v dome minuli zásoby potravín, spomenuli sme si, že v pivnici bol malý otvor, do ktorého mama vždy hádzala šupky zo zemiakov. Odvtedy sme sa živilí varenými zemiakovými šupkami. Keď sa nás niekto opýtal, kde je mama, nepovedali sme nič, alebo sme si začali vymýšľať nepravdivé príbehy: má nočnú službu v nemocnici a má tam veľa práce. Báli sme sa niekomu povedať pravdu, lebo sme sa cítili vinní.*

Na jar sme chceli, ako každý rok, nasadiť zemiaky, aby si nikto nič nevšimol. Nemali sme však zemiaky na sadenie, iba naše zemiakové šupky. Tak sme si ich v záhrade zasadili. V celej dedine bola vtedy vyslovene zlá úroda zemiakov. Keď sme my štyri deti vykopali zemiaky u nás, mali

sme veľké silné zemiaky a ešte ich bolo tak veľa, že sme len s námahou zavreli pivničnú jamu. Viem, že to znie neuveriteľne, ale bolo to tak. Bol to zázrak, o tom som presvedčená! Nasledujúci rok sme zakopali tak vlastné zemiaky na sadenie, ako aj – na inom mieste – opäť zemiakové šupky, ale tento raz sa zázrak nezopakoval, lebo už nebol nevyhnutný.

Keďže nás susedia dobre nepoznali, podarilo sa nám týmto spôsobom štyri roky zakrývať, že sme žili bez matky. Až keď som mala 18 rokov, vzbudili sme záujem úradov a tie chceli dvoch najmladších umiestniť v detskom domove. Keďže som ale bola plnoletá, mohli zostať so mnou.

***K**eď som sa potom ako 22-ročná vydala, ovládla ma taká veľká túžba po mojej matke – možno preto, že som ja sama čakala dieťa – že som ju začala hľadať. Po dlhom čase som ju našla, 1000 kilometrov južne od Ust'-Kamenogorska. Všetko som jej odpustila a pozvala som ju, aby sa so mnou vrátila domov.*

Kláštor Božieho milosrdenstva v Čechách

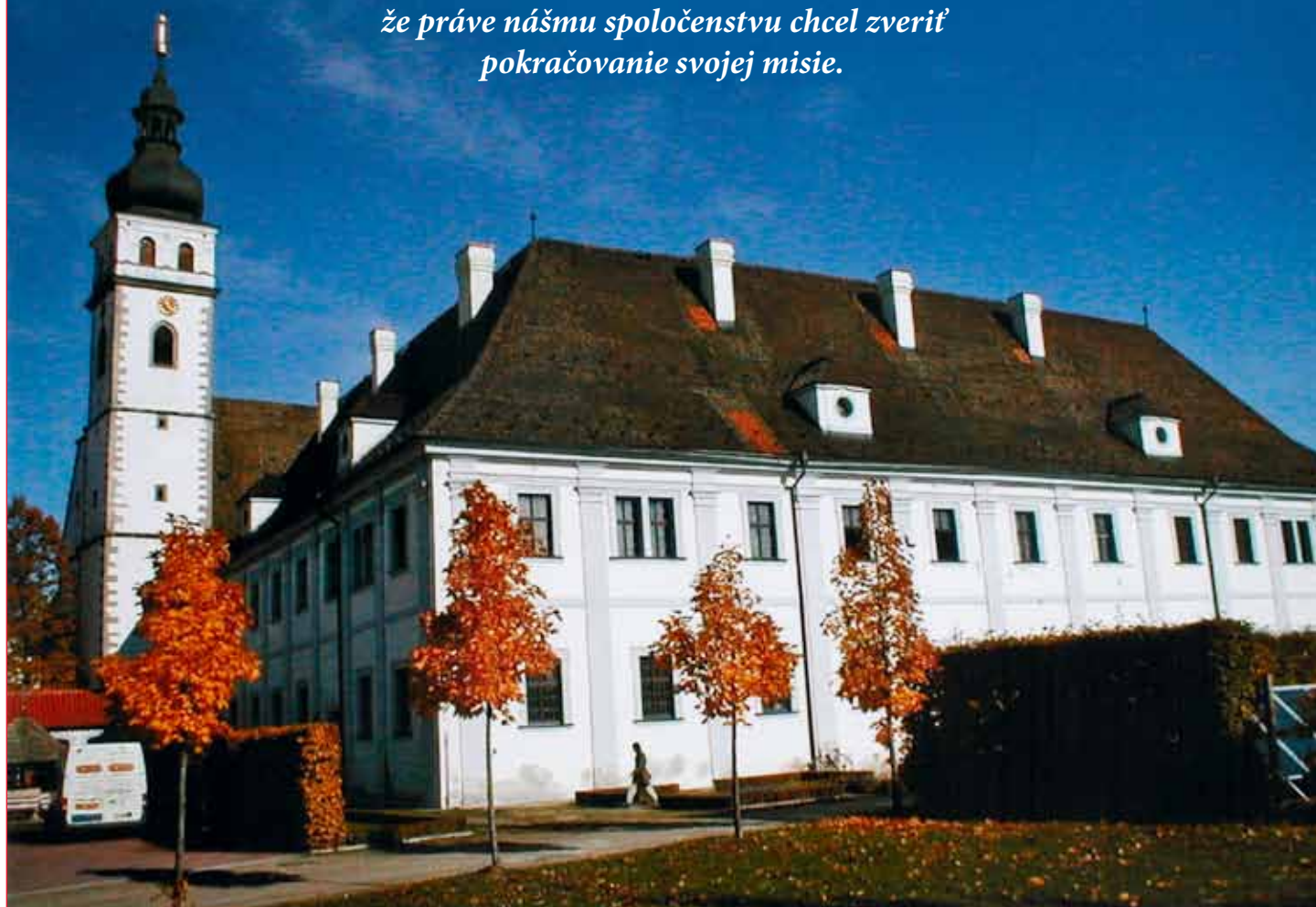
*Dňa 14. augusta 2005 prišli prví kňazi a sestry nášho spoločenstva
do Nových Hradov v blízkosti rakúskych hraníc,
aby tu prevzali novú misijnú stanicu. Táto misijná stanica je vo viacerých ohľadoch
jedinečnou v porovnaní so všetkými ostatnými našimi misiami.*

*Po prvé je to preto, že k piatim farnostiam v diecéze České Budějovice,
ktoré nám boli zverené, patrí aj pútnický kostol Dobrá Voda a aj jeden kláštor.*

*A po druhé sme sem prišli výlučne na želanie nášho dlhoročného priateľa,
servitu, pátra Bonfilia M. Wagnera.*

*Nezanechal nám len svojich farníkov a obnovený kláštor,
ale predovšetkým aj svoje duchovné dedičstvo.*

*A keďže ani vás nechceme ukrátiť, povieme vám o živote a pôsobení
tohto misionárskeho kňaza a aj o tom, ako došlo k tomu,
že práve nášmu spoločenstvu chcel zveriť
pokračovanie svojej misie.*

Poslaný späť do vlasti

Desaťročia pôsobil P. Bonfilius M. Wagner požehnané ako servitský kňaz a prior v Innsbrucku, až kým ho jeho predstavení v roku 1991 neposlali naspäť do jeho bývalej vlasti, do Čiech. Po otvorení železnej opony mal nanovo vybudovať zničený kláštor servitov v Nových Hradoch. Tak sa tento sudetonemecký návratník vo svojich šesťdesiatich piatich rokoch začal učiť český jazyk, čo popri veľkom množstve práce nebolo maličkosťou. Zároveň sa dal do práce spolu s tromi spolubratmi. Päť farností, ktoré im boli odovzdané, mal po rokoch komunizmu opäť naplniť duchovným životom. Bolo potrebné obnoviť viaceré dedinské kostoly a kaplnky a tiež pútnický kostol na Dobrej Vode. Najväčšou výzvou bol však zničený, rozpadnutý servitský kláštor. Tento kláštor, ktorý ako jediný prežil sekularizáciu za vlády cisára Jozefa II., slúžil 40 rokov ako kasárne pre pohraničnú stráž národného vojska. V kláštornej záhrade trénovali dokonca krvilačné psy, ktoré utečencov nielen vystopovali, ale ich aj usmrtili. V roku 1990 kláštor v dezolátnom stave vrátili servitom. Finančná záťaž všetkých renovačných prác spočívala na pleciah tirolskej provincie tohto rádu.

Neúnavne prosil P. Bonfilius v Rakúsku a v Nemecku o finančnú pomoc svojich priateľov

a sudetských Nemcov. Hoci ho táto úloha už od začiatku veľmi zaťažovala, nikdy sa nevzdal. Celú svoju dôveru vkladal do Panny Márie a pre svoju farnosť bol ochotný priniesť každú obeť.

Čo ho táto znovuvýstavba stála, ukazuje nasledujúci zážitok: Po príchode do Čiech si počas jednej zo svojich prvých sv. omší všimol v lavici sedieť istú osobu, ktorá zapríčinila jeho rodine počas deportácie veľké utrpenie. On sám nám o tom rozprával: „*Najradšej by som sa bol ihneď vrátil do Innsbrucku, taký ťažký bol pre mňa duchovný boj, odpustiť z celého srdca práve tomuto človeku. Ale vedel som, že Božia vôľa s kláštorom v Nových Hradoch sa môže až potom uskutočniť, ... keď teraz ja urobím prvý krok a darujem milosrdenstvo a odpustenie ... Keď som sa prebojoval k tomu, aby som mu odpustil – ešte v tom istom okamihu – som ako dar dostal novú silu, pustiť sa s radosťou do ťažkého, skoro bezvýchodiskového diela rekonštrukcie kláštora!*“

Svojou otvorenosťou a priateľstvom sa P. Bonfilius dotkol srdca ľudí tak veľmi, že veriaci i neveriaci sa tešili jeho prítomnosti. Osvojil si niekoľko životných múdrostí, ktoré často opakoval, ako napríklad: „*Mám všetko, čo potrebujem. Čo nemám, to nepotrebujem!*“

„Prosím, pokračujte v mojej misii!“

Ked' ťažká choroba (rakovina) pripútala P. Bonfilia na lôžko, nič sa nezmenilo na jeho apoštolskej horlivosti. Teraz pôsobil prostredníctvom svojho utrpenia. Bol skrz-naskrz synom Sedembolestnej a hlboko pochopil tajomstvo spoluvykupiteľstva. Všetky svoje bolesti obetoval za budúcnosť kláštora a za svojich farníkov.

No na budúcnosť myslel aj celkom konkrétne. Keďže kláštor nemohli prevziať kňazi rádu, prial si, aby ho mohol odovzdať nášmu spoločenstvu. On nás poznal už od našich začiatkov v Innsbrucku. Ako prior tamojšieho servitského kláštora bol už vtedy naším obľúbeným spovedníkom. Jeho priateľská náklonnosť a priazeň nám bola často útechou aj v ťažkých situáciách. Tak prišiel v septembri 2004 do Materského domu v Starej Haliči, aby tam našim predstaveným predniesol svoj úmysel. Keď oni po modlitbe a viacerých rozhovoroch s vedením rádu servitov pozvanie prijali, jeho radosť bola preveľká. S renovovaným klášto-

rom nám s radosťou odovzdal predovšetkým bohaté duchovné dedičstvo. Je to pre nás dar a zároveň aj zodpovednosť; a uvedomujeme si, že naša vďaka tirolskej provincii je síce veľká, ale zároveň nikdy nie dostačujúca.

Počas posledných mesiacov mohol P. Bonfilius ešte zažiť, ako naši prví misionári a misionárky prišli do kláštora a začali s prácou. Bol pre nás živým vzorom šťastného kňaza, ktorý aj vo veľkých bolestiach dokázal s radosťou obetovať svoje utrpenie. Náš brat Manfred, ktorý sa mohol o tohto svätého žijúceho muža až do jeho smrti dňa 11. októbra 2005 starať, to môže dosvedčiť.

Kláštor Božieho milosrdenstva

Na 1. októbra 2006 serviti oficiálne odovzdali kláštor Rodine Panny Márie. Keďže tým naše spoločenstvo prevzalo celú zodpovednosť za využívanie a údržbu kláštora, po vzájomnej dohode s pátrom provinciálom Gottfriedom M. Wolffom OSM sa dohodli dať kláštoru nové meno, a to Kláštor Božieho milosrdenstva alebo – skrátené: Kláštor milosrdenstva. Pozemok kláštora sa nachádza uprostred duchovnej púšte, ktorú zanechal komunizmus v Čechách: 68 % obyvateľov krajiny je bez vyznania a iba 28% sa priznáva ku katolíckej viere. Preto je našou túžbou vybudovať tu duchovné centrum, v ktorom budeme ponúkať duchovné cvičenia pre česky, ako i pre nemecky hovoriacich záujemcov. Má byť miestom pokoja a bezpečia, na ktorom sa možno v tichej modlitbe stretnúť s Božím milosrdenstvom.

Momentálne pôsobia na našej misijnej stanici dvaja kňazi a štyri sestry. Je to kamenisté pracovné pole, v podstate oblasť diaspóry. Tí, ktorí si v čase komunizmu dokázali uchovať vieru a sprostredkovať ju ďalej, sa dnes cítia byť veľmi osamotení v ateistickom okolí alebo v prostredí, ktoré je voči viere ľahostajné.

Naši misionári to pociťujú hlavne v škole: „Často sú v triede len dve alebo tri veriace deti, ktoré musia zo strany spolužiakov znášať nepochopenie alebo pohrdanie. Preto kladieme mimoriadny dôraz na pastoraáciu detí. Každý týždeň slávia naši kňazi detskú svätú omšu, na ktorú vozíme všetky deti,

ktoré chcú prísť, mikrobusedom zo susedných dedín. Deti pripravujeme intenzívne na liturgické sviatky modlitbou, majstrovstvom, nácvikom divadiel a hrami. V lete im ponúkame možnosť stráviť jeden týždeň prázdnin spolu s nami. Naším hlavným úmyslom je sprostredkovať im modlitbu a kresťanské hodnoty pri spoločných hrách, počas katechéz a pri sv. omši. Aj pre mládež máme cieľené ponuky, ako sú výlety, modlitbové stretnutia, možnosť pomáhať nám v pastoraácii s deťmi alebo sa učiť hrať na organe.“

Každý týždeň navštevujú naši kňazi oba domovy dôchodcov, ktoré patria do našej farnosti, udeľujú sviatosť pomazania chorých a ťažko chorým prinášajú sv. prijímanie. No i vo voľnom čase sa naskytnú niekedy stretnutia, o ktorých musíme povedať: Také niečo mohol zariadiť len Boh. Prednedávnom to opäť zažil P. Rado: *Keď som bol v nedeľu Dobrého pastiera s bicyklom na cestách, videl som pri napoly zničenej kaplnke sedieť starú ženu. Podišiel som k nej a spýtal som sa: „Akému svätému je zasvätený tento kostolík?“, To neviem ani ja, dostal som odpoveď, „ja sa oň len starám!“ Keď som jej povedal, že som kňaz – bol som športovo oblečený, ihneď ma poprosila: „Prosím, môžem sa u vás vyspovedať?“ Keďže je prislabá na to, aby mohla chodiť do susednej dediny na sv. omšu, chodím k nej každý prvý piatok v mesiaci, aby sa mohla vyspovedať a prijať sv. prijímanie. Zakaždým plače od dojatia, že výlučne len kvôli nej prichádza do jej domu kňaz.*

Juhočeské „Lurdy“

Zvlášť sa tešíme tomu, že mariánske pútnické miesto Dobrá Voda, takzvané „juhočeské Lurdy“, patrí do územia našej farnosti. Pred barokovými schodmi vyteká zo starého prameňa voda, ktorou sa počas uplynulých storočí uzdravilo už veľa veriacich. Počas komunizmu boli púte na toto známe pút-

nické miesto prerušené, no od roku 1991 prichádzajú veriaci i záujemcovia o umenie opäť, a to v narastajúcom počte.

Keď ich vedieme barokovým kostolom a rozprávame im o histórii tohto miesta, naskytne sa zväčša aj príležitosť povedať im niečo o Pánu Ježišovi i o našej viere. Tak sa turisti nezriedka vracajú domov z tohto milostivého miesta ako pútnici.

OBJEDNÁVKA

zaslať na adresu: Rodina Panny Márie
Vít'azstvo Srdca
985 11 Stará Halič

Zašlite mi prosím jednorazovo / pravidelne (vyhovujúcu odpoveď podčiarknuť)
_____ exemplárov Vášho časopisu **Vít'azstvo Srdca** na nasledovnú adresu:

_____ rodina _____ pán _____ pani

meno: _____ priezvisko: _____

ulica: _____

PSČ: _____ mesto: _____

Pripomienky(azvláštnoželania): _____

Všetky fotografie v tomto vydání: ©RPM

Vydavateľ: Rodina Panny Márie
Redakcia: Vít'azstvo Srdca
Materský dom sestier
985 11 Stará Halič 2

Fax: 00421/ 47/ 45 12 466
E-mail: vitazstvo_srdca@familiemariens.org

Tlač a rozposielanie: Alfaprint, Martin

Registrácia MK SR 162/90 MIČ: 49 493
S cirkevným schválením:
Mons. Eduard Kojnok, rožňavský biskup

Bankový účet: 4 220 129 904 / 3100
Rodina Panny Márie
Ľudová banka, a. s., pobočka Nitra

Náklady na pokrytie tlače: 200 Sk za 6 výtlačkov ročne (bez poštovného).

Na želanie tých, ktorí nás chcú podporiť, sa ku každému časopisu prikladá poštová poukážka.

Jedna vd'aka a jedna prosba!

*M*ilí priatelia a dobrodinci, srdečné Pán Boh zaplať za Vašu podporu, ktorú ste nám poslali na základe prosby z posledného Víťazstva Srdca. Aj v tomto vydaní sme Vám dali trochu nazrieť do našich misijných staníc. Koľko núdze a biedy stretávajú naši misionári každý deň! Sú o to vd'achejší, keď prostredníctvom Vašej finančnej podpory môžu priniesť chudobným aspoň trochu úľavy a pomoci.

Tak Vám aj teraz ponecháme na výber, pre ktorú misijnú stanicu chcete poslať Vašu obeť z lásky, Váš milodar. Každá misijná stanica má svoje chudobné deti, ktoré potrebujú pomoc a starostlivosť; či už je to v Moskve, Talmenke, Karagande, v Ust'-Kamenogorsku alebo v Čechách.

V Moskve napríklad by chceli naše misionárky prevziať poplatky za potrebné lekárske vyšetrenia a lieky pre Marinu, mladú matku rodiny. Táto mladá žena má vinou jedného lekárskeho pochybenia v krvi istý vírus, ktorý ju tak veľmi oslabuje, že sotva dokáže prijímať potravu. V Ust'-Kamenogorsku silná víchrica dvom rodinám strhla časť strechy. Postihnuté rodiny sú také chudobné, že predajom svojich prvých zemiakov a nazbieraných lesových plodov dokázali zaplatiť len malú časť nákladov. O zvyšok sumy by sa s Vašou pomocou mohli postarať misionári. Začalo sa aj s prestavbou a prácami vo vnútri kostola, čo bude tiež veľmi nákladné. A na aute, na ktorom chodia naši kňazi a misionárky k chudobným a núdznym, je treba urobiť toľko opráv, že čoskoro budeme potrebovať nové.

Tak máme ešte veľa príkladov aj z iných misií, no texty a fotografie tohto vydania hovoria samy za seba. Všetky príspevky, na ktoré nenapíšete konkrétny účel použitia, pošleme do tých misií, ktoré v týchto mesiacoch najviac potrebujú Vašu pomoc.

*Pán Boh zaplať v mene všetkých
núdznych, ktorým môžeme pomôcť len
prostredníctvom Vašej obety z lásky!*

*P*očas tohtoročného diecézneho stretnutia mladých v Moskve, ktoré sa uskutočnilo pri príležitosti 90. výročia prvého zjavenia vo Fatime, v procesii s horiacimi sviečkami za spevu a modlitby putovalo veľa mladých do jaskynky k Panne Márii, aby sa jej tu v mene celej ruskej mládeže zasvätili.

